

Силабус курсу

Основні характеристики						
Назва українською мовою	Виконавський інструменталізм					
Назва англійською мовою	Performing instrumentalism					
Код	03 Гуманітарні науки					
Спеціальність	034 Культурологія					
Освітня програма	Освітньо-наукова					
Рівень освіти	Третій					
Рік навчання	II курс (4 семестр)					
Форма навчання	Денна					
Кількість годин / кредитів ЕСТ8	120/4					
Розподіл годин за видами занять		Лекції	Практич. занят. (семінари)	Лабор. заняття (комп'ют. практ.)	Індив. заняття	СРС
	Години	26	4	-	-	90
Контрольні заходи	Екзамен	Залік	МКР <i>(вказати кількість)</i>	РГР. РР. ГР <i>(вказати кількість)</i>	ЛКР <i>(вказати кількість)</i>	Реферат <i>(вказати кількість)</i>
	+	-	3	-	-	-
Статус дисципліни / кредитного модуля	обов'язковий					
Мова викладання	Українська					
Кадрове забезпечення						
Кафедра, що забезпечує викладання	Кафедра теоретичної і прикладної культурології					
Викладач (лекційні заняття)	Андросова Дарія Володимирівна					
Е-mail та інші контакти викладача	dashaelena@gmail.com +38(098)234-7770					
Викладач (практичні/ лабораторні заняття)	Андросова Дарія Володимирівна					
Е-mail та інші контакти викладача	dashaelena@gmail.com +38(098)234-7770					
Цілі та предметні результати навчання						
Цілі дисципліни	Метою дисципліни є набуття аспірантом знань та умінь для здійснення професійної діяльності за спеціальністю культуролога-фахівця з обов'язковим усвідомленням принципів культурознавства як скерованого на першість символічно-ідеальних початків людської діяльності, з урахуванням останніх досягнень науково-творчого порядку та міжнародного досвіду розробок з наукового охоплення культурологічних надбань з опорою на можливості метафізики історії і культурологічних виходів філософії-естетики, мистецтвознавчих і музикознавчих спеціально здобутків; сформувані у студентів					

	<p>відповідальність за наукове орієнтування в множинності культурно-творчої практики, спираючись на епохальні переваги стильових культурномистецьких спрямувань, останніх досягнень науки, міжнародного досвіду культури; сформувати у студентів відповідальність за особисту та колективну безпеку у повсякденних умовах та під час надзвичайних ситуацій і воєнного стану, з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності на первинній посаді.</p>
--	--

Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в області наукового культурологічного та музикологічного знання, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань; володіння методологією наукової та науково-педагогічної діяльності; проведення самостійного наукового дослідження із застосуванням інноваційної дослідницької методології та комплексних методик за умов упровадження вирішеної проблеми у соціокультурну практику.
Загальні компетентності	ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті та дотримуватися норм міжкультурної толерантності та професійної етики, загальнолюдських цінностей та ставитися із повагою до національних та культурних традицій. ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Уміння з нових дослідницьких позицій формулювати методологічну базу власного наукового дослідження.
Спеціальні компетентності	СК01. Здатність демонструвати знання філософсько-світоглядних засад, сучасного стану, тенденцій розвитку і наукових досягнень у сфері культурології та мистецтвознавства. Інтерпретаційна здатність до тлумачення та розуміння культурних феноменів і текстових утворень в них. СК02. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері культурології, музикології, досягати наукових результатів, що створюють нові знання. СК03. Здатність продукувати і обґрунтовувати нові перспективні ідеї, приймати обґрунтовані рішення у сфері культурології. Застосовувати широкий спектр методів теоретичного та емпіричного аналізу культурних явищ і процесів. СК05. Здатність апробувати й публічно представляти та захищати результати наукових досліджень; рецензувати та реферувати наукові статті; перетворювати результати досліджень в культурологічні рішення, стратегії тощо. СК06. Здатність застосовувати знання основ педагогічної діяльності, дидактики вищої школи, традиційні та інноваційні форми навчання і педагогічні технології у сфері професійної діяльності. Працювати із наукометричними базами даних із метою виконання власного наукового дослідження. СК07. Здатність дотримуватись етики досліджень, правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях, спілкуванні, дискусії, науково-педагогічній діяльності. СК08. Здатність до саморозвитку та самовдосконалення протягом життя, до оцінювання рівню власної фахової компетенції та підвищення професійної кваліфікації, адаптації до змін у професійній діяльності.

Результати навчання	<p>ПРН2. Професійно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми культурології державною й іноземною мовами з фахівцями і широкою аудиторією, публікувати результати досліджень у провідних наукових виданнях.</p> <p>ПРН7. Вирішувати комплексні наукові, освітні та практичні завдання в галузі культурології з дотриманням принципів академічної доброчесності та усвідомленням їх суспільної значущості.</p> <p>ПРН9. Проводити високоякісну науково-педагогічну діяльність у системі вищої освіти, забезпечуючи ефективну підготовку фахівців у галузі культурології.</p>
Вимоги до підготовки культур-комунікації (міждисциплінарні зв'язки, що передують вивченню дисципліни)	<p>У структурно-логічній схемі дисципліни «Виконавський інструменталізм і культура» вивчається на етапі підготовки фахівців освітньо-наукового рівня аспірант і є дисципліною, що використовує досягнення та методи фундаментальних та прикладних наук, основних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки. Це забезпечує можливість викладання дисципліни з урахуванням професійної орієнтації майбутніх культурологів-науковців.</p>
Зміст дисципліни (перелік тем)	<p>Розділ 1 Інструменталізм як вихідний показник музичного звукотворення і його ритуально-символічний початок.</p> <p>Тема 1.1. Категорійно-понятійний апарат музичної культурології і місце в ньому понять «інструменталізм» та «виконавство».</p> <p>Тема 1.2. Інструменталізм як вихідна якість тонності у муз.звукотворенні</p> <p>Тема 1.3. Виконавство у втіленні ритуального абсолюту першомузики і першомистецтва.</p> <p>Розділ 2 Культурно-історичні типології у визначенні засобів музичної виразності.</p> <p>Тема 2.1. Синтаксичні-семантичні ознаки культури і характер художньої виразності в них. Інструментальн.початок синтаксичної сфери культури.</p> <p>Тема 2.2. Гендерний дуалізм культурних типів і виразальна специфіка мистецтва. Ліризм-драматизм в антитезах маскулінного та фемінінного.</p> <p>Тема 2.3. Сталість-динамізм у визначенні культурних орієнтирів і мистецьких стереотипів. Екстатика і процесуальність у часових формах мистецтва, у музично-виконавській стратегії зокрема</p> <p>Розділ 3. Філософія інструменту у втіленні культурної генетики гри-музикування: від Піфагорова кануну до роляльної багатострунності.</p> <p>Тема 3.1. Ритуально-релігійний виток філософії інструменталізму і європей. вокал. Поліфонізм як сакральний індекс гри/співу і концепт музикальності.</p> <p>Тема 3.2. Ідентифікація смислу тонності та інструменту.</p> <p>Тема 3.3. Клавір у наслідуванні кіфаристики та авлістики Античності, роляль у сакралізації театральності і його салонна трансформація в сьогоденні.</p> <p>Тема 3.4. Інструменталізація вокалу та її неготичний сенс.</p>

Дидактичні методи	
<p>На лекційних заняттях</p>	<p>Лекція 1. Категорії муз. культурології (муз. символ – муз. традиція – муз. форми) та інстр. основа муз. символу; виконав. смисл традиції відносно символу (<i>бес</i>)</p> <p>Лекція 2. «Видобуття світла з вогню» муз. тонового звукотворення (<i>пояснення</i>).</p> <p>Лекція 3. Виконавство як над особистісна суб'єктивність у ритуальному акті в його музичній укоріненості. (<i>пояснення</i>).</p> <p>Лекція 4. Культурні типології в їх мислительно-операційному тлумаченні (синтаксизм-семантизм) і худ.-творчій проекції. Інструменталізм синт. культ. (<i>дис</i>)</p> <p>Лекція 5. Гендерні культурно-істор. типи і мистецтво. Лірика-драматика у втіленні фемінності та маскуліності вираження (<i>пояснення</i>)</p> <p>Лекція 6. Статичні й динаміч. культурні соціо прояви у мистецтві. Екстатичний і процесуальний фактор у формах мистецтва, екстатика як базис музичного виконавства (<i>демонстрації, пояснення</i>)</p> <p>Лекція 7. Філософія інструменталізму за її ритуально-релігійною детермінацією. Інструменталізм вокалу як дітище абстракції Християнського мислення і його змістовне продовження у церковному поліфонізмі як музичному індексі (<i>пояснення, дискусія, проблемні завдання</i>).</p> <p>Лекція 8. Амбівалентність тонності та інструменту у апробації музикальної виразності художнього твору (<i>пояснення і презентація</i>).</p> <p>Лекція 9. Клавірність – рояльність – нова клавірність в успадкуванні символіки інструменталізму Античності та Середньовіччя і у втіленні історичного круговороту сакральності – театральності – нової сакральності (моков. штурм)</p> <p>Лекція 10. Сьогоднішня неоготика і вокал (<i>мозковий штурм</i>)</p>
<p>На практичних заняттях</p>	<p>Практичне заняття 1. Концепція типології культури Ю. Лотмана з її музичними проекціями (<i>презентація й аналіз</i>)</p> <p>Практичне заняття 2. Гендерний фактор у вирішенні типів культур за роботами П. Гнедича, О. Алкон (<i>дискусія, порівняльний аналіз</i>)</p> <p>Практичне заняття 3. Проблема статичності – медитативності і екстатичності у духовному мистецтві (за роботами Е. Уілсона-Діксона, Д. Арабаджи, Б. Яворського) (<i>дискусія, відпрацювання навичок на прикладах</i>)</p> <p>Практичне заняття 4. Філософія інструменту в концепції Піфагора (за матеріалами книги М. Холла) (<i>пояснення</i>)</p> <p>Практичне заняття 5. Клавірність – рояльність фортепіано в інтеріоризації історичної динаміки європейського інструментарію і вокальності як «інструменталізму в голосі» за книгою Д. Андросової (<i>опрацювання муз. матеріалів, пояснення</i>).</p>

Література основна	<p>1. Androsova D., Markova E. Znaczenie symboliki epoki w utworze muzycznym. Semantyka kulturowego kontekstu twórczości. // Interpretacje dzieła muzycznego w kręgu semantyki Interpreting musical works from a Semantic Perspective. [3]. Pod red. Anny Nowak. Bydgoszcz, 2018. S.141-147</p> <p>2. Андросова Д. Компенсативна естетика виконавства творів для фортепіано експресіоністських композиторів А. Берга і А. Шенберга // Вісник НАКККіМ 2023 № 2, Київ, 2023. С. 122-127.</p> <p>2. Андросова Д.В. Символізм і поліклавирність в фортепіанному виконавстві ХХ ст. Монографія. Одеса: Астропринт, 2014.</p> <p>4. Дроздовський Д. Постмодер помер. Хай живе пост-постмодерн. URL:litakcent.com/2013/05/17/postmodernism-pomer-haj-zhyve-post-postmodernism</p> <p>5. Камінська-Маркова О.М. Методологія музикознавства і проблеми музичної культурології. До 50-річчя педагогічної діяльності. Одеса, Астропринт, 2015. 532 с.</p> <p>6. Канарський А. Діалектика естетичного процесу. Генезис почуттєвої культури. Київ: Вид.Київ.унів., 1982. 192 с.</p> <p>7. Маркова О. Музичні архетипи та «Прометеїв комплекс» музики. Українське музикознавство, вип. 30. Київ, 2001. С. 51-60.</p> <p>8. Wilson-Dickson A. A brief history of Christian music. Oxford: Lion Publishing pic, 1997</p>
--------------------	---

Література додаткова	<p>1. Миронов В.Ф. Концепція культурно-історичної еволюції у визначенні ос обливостей культури Одеси ХХ ст. Науково-дослідний інститут «Проблеми людини» Міністерство культури та мистецтв України. Людина і духовність. Уряду України, Президенту, законодавчій, виконавчій владі «Україна на порозі третього тисячоліття: духовність і художньо-естетична культура. Аналіт. розробки, пропозиції наук.та практич.працівників. Т.14. Київ, 1999. С. 497-503.</p> <p>2. Муляр П. Стиль твору та виконав.інтерпретації в аспекті класич.та аклассич.у фортепіан.мистецтві. Канд.дис., 17.00.03. ОНМА ім.А.В.Нежданової. Одеса, 2009</p> <p>3. Симулякр Вікіпедія. URL: https:// uk.wikipedia.org/wiki/симулякр</p> <p>4. Стахевич А. Искусство bel canto в итальянской опере XVII-XVIII в. Харьков, 2000</p> <p>5. Goodman F. Magic symbols. Brian Trodd: Handcover – Januar 1, 1989.</p>
----------------------	---

Технічне забезпечення	Апаратура для просмотру фільмів, слайдів, для слухання аудіозаписів		
Метод оцінювання	Кількість	Мінімальна оцінка в балах	Максимальна оцінка в балах
<i>Практичні роботи</i>	8	40	80
<i>Модульна контрольна робота</i>			20
<i>Стартовий рейтинг</i>	1	50	70
<i>Іспит</i>	1	10	30
<i>Підсумковий рейтинг</i>			
Сума стартових балів та балів за екзамен/залік переводиться до екзаменаційної оцінки згідно з таблицею:			
100...90	Відмінно		
89...81	Дуже добре		
80.75	Добре		
74.65	Задовільно		
64.60	Достатньо		
Менше 60	Незадовільно		
не зарахована . або стартовий рейтинг менше 36 балів	Не допущено		
Політика курсу			
<i>Правила взаємодії</i>	<p>Дотримання положень «Кодексу академічної доброчесності ОНМА ім. А. В. Нежданової».</p> <p>Додатково: Політика науково-творчого співробітництва.</p> <p>Співпраця аспірантів у розв'язанні проблемних завдань дозволена, але відповіді/реферативні роботи кожний аспірант захищає самостійно.</p> <p>Взаємодія аспірантів під час іспиту / захисту рефератів категорично забороняється і будь-яка така діяльність буде вважатися порушенням академічної доброчесності згідно принципів академії.</p>		
<i>Додаткова інформація</i>	<p>Силабус освітнього компоненту «Виконавський інструменталізм і культура» розглянутий на кафедрі теоретичної та прикладної культурології протокол № 32 від 08.05.2024 р., погоджений рішенням науково-методичної ради та затверджений рішенням Вченої ради протокол №14 від 04.07.2024 року</p> <p>Робоча програма «Виконавський інструменталізм і культура», розроблена проф. каф. теоретичної та прикладної культурології Андросовою Д. В.</p>		